

Talabgorning maʼnaviy-axloqiy fazilatlarini aniqlash

T/r	Savollar
1.	Prezidentimizning yoshlar maʼnaviyatini yuksaltirish va ularning boʻsh vaqtini mazmunli tashkil etish boʻyicha 5 ta muhim tashabbuslarini mazmun-mohiyatini izohlang. Mazkur islohotlardan qanday natijalar koʻzlangan?
2.	Mamlakatimiz xavfsizligiga, jamiyat barqarorligiga putur yetkazuvchi qanday mafkuraviy tahdidlar mavjud deb hisoblaysiz?
3.	Oʻzbekiston Respublikasida millatlararo munosabatlarni mustahkamlashda qanday islohotlar amalga oshirilmoqda?
4.	Oʻzbekiston Respublikasi qaysi mintaqaviy va xalqaro tashkilotlarning aʼzosi hisoblanadi?
5.	Oʻzbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish boʻyicha soʻnggi islohotlar nimalarda aks etadi? Adliya vazirligi tizimida bu borada qanday mexanizmlar yaratilgan?
6.	“Ommaviy madaniyat” tushunchasi va uning bugungi kundagi oʻrnini yoriting.
7.	Tarbiyaning milliy va xorijiy tajribalardagi mushtarakligi va oʻziga xosligi nimalardan iborat?
8.	Markaziy Osiyo mintaqasidagi hozirgi mafkuraviy jarayonni baholab bering?
9.	Hozirgi davrda informatsion xurujlarning qaysi shakl va turlari keng tarqalgan?
10.	Soʻnggi yillarda Oʻzbekistonda davlat boshqaruvi tizimida katta oʻzgarishlar sodir boʻldi. Mazkur islohotlar uchun qanday tamoyillar asos qilib olindi?
11.	Yoshlarga oid davlat siyosatining asosiy yoʻnalishlarini shaxsiy tajribangizdan kelib chiqqan holda asoslang.
12.	Yurist uchun zaruriy boʻlgan kasbiy koʻnikmalar ichida yozma nutq koʻnikmalarini rivojlantirishning kasbiy faoliyatda qanday oʻrin tutishini asoslab bering?
13.	Huquqiy munosabatlarda, huquqshunosning kundalik faoliyatida etiket qanday namoyon boʻlishi lozim?
14.	Obroʻ va eʼtibor (reputatsiya) nima hamda uning yurist kasbida ahamiyati qanday?

15.	Har bir inson kasb tanlashda o'zining hayot tajribasi, qiziqishlari va intilishlariga qarab hayot yo'lini tanlaydi. Sizning yurist mutaxassisligini egallashingizda qanday shaxslarning hayot tajribasi ta'sir ko'rsatdi?
16.	Axloqiy fazilatlar deganda nimani tushunasiz?
17.	Jamiyatda adolatsizlik holatlariga qarshi kurashda yuristlarning o'rnini va roli qanday? Fikringizni misollar bilan tushuntiring?
18.	Ma'lum bir maqsadga erishishda axloqiy fazilatlarining inson hayotidagi ahamiyati qanday?
19.	Jamiyatda qonuniylik va adolat hukm surishi uchun juda ko'p omillar amal qilishi kerak. Shunday omillardan biri aholining o'z huquq va majburiyatlarini yaxshi bilishi, ularni amalga oshira olishidir. Aholining huquqiy ongini ko'zda tutishda yuristlarning o'rnini va roli nimalarda namoyon bo'ladi?
20.	Yosh avlodni ma'naviy-axloqiy va jismoniy barkamol etib tarbiyalashdan ko'zlangan maqsad nima deb o'ylaysiz?
21.	Yuridik sohani egallashni maqsad qilib olgan har bir kishi, albatta, huquqshunoslikka qiziqib, u haqida muayyan tasavvurlarga ega bo'ladi, chunki yurist kasbi jamiyatning huquqiy tizimi bilan chambarchas bog'liq. Mazkur sohani tanlashda siz qaysi jihatlarga ko'proq e'tibor qaratgan bo'lar edingiz?
22.	Shaxsiy kunlik rejangizni tuzayotganingizda asosiy va ikkilamchi vazifalarni ado etishda "vazifalarni bo'lish" qoidasiga amal qilasizmi, agar shunday bo'lsa yoritib bering.
23.	Oldingizga qo'ygan eng asosiy maqsad va unga erishish yo'lida amalga oshirilishi zarur bo'lgan kichik maqsadlaringizni bayon qiling.
24.	Yurist etikasida axloqiylik bilan axloqsizlik holatlari qanday o'rin tutadi?
25.	Yurist uchun zaruriy bo'lgan kasbiy ko'nikmalar ichida yozma nutq o'nta muhim ahamiyat kasb etadi. Binobarin, yurist faoliyati bevosita hujjatlar bilan bog'liq holda kechadi? Yozma nutqning kasbiy faoliyatda tutgan o'rnini asoslab bering.
26.	Ma'naviyat va ma'rifat tushunchalariga izoh bering?
27.	Ma'lumki, yuristlar faoliyati bevosita jismoniy va yuridik shaxslar o'rtasidagi nizolarni hal etish bilan bog'liq. Fikringizcha, yuristlar bunday masalalarni hal etishda qanday tamoyillarga tayanadilar?
28.	Qadimgi Rimda amaliyotchi yurist, albatta, notiq bo'lishi talab etilgan. Agarda, birorta yuristning nutqi aholida avvalgiday qiziqish uyg'otmasa, bu holda bu yuristning ishi orqaga keta boshlagan, chunki unga kam kishi yoki

	umuman hech kim himoya soʻrab murojaat qilmagan. Yurist faoliyatida ogʻzaki nutqning tutgan oʻrnini tushuntirib bering.
29.	Jamiyatda ayrim insonlar yoshligidan maʼlum bir kasbga qiziqib, shu kasb egasi boʻlishi uchun doim harakat qiladi. Ayrim toifadagi insonlarning kasb tanlashida esa ularda shakllangan xarakter katta rol oʻynaydi. Sizningcha, yurist kasbini egallash uchun shaxsda qanday xarakter yoki sifatlar shakllangan boʻlishi kerak?
30.	Jamiyatda ayrim toifadagi shaxslar korrupsiya boshqa sohalarga qaraganda huquqni muhofaza qiluvchi organ xodimlari orasida keng tarqalgan, degan fikrda. Boʻlajak huquqshunos sifatida siz bunga qanday qaraysiz va uni oʻzgartirish uchun nima qilgan boʻlardingiz?
31.	Sizni oʻrab turgan muhitda oʻz ishlaringizni rejalashtirib yurishingizga qaramay ayrim omillar tufayli vaqtingiz rejadan tashqari ishlarga sarflanadi. Oʻz shaxsiy misolingizda shunday holatlarni aniqlab, ularni bartaraf etish boʻyicha qanday takliflarni aytgan boʻlardingiz?
32.	Yoshlarning huquqiy madaniyatini yuksaltirish, ular oʻrtasida huquqbuzarliklar va jinoyatlar sodir etilishining oldini olish deganda nimani tushunasiz?
33.	Jamoa muvaffaqiyatga erishishi uchun jamoa yetakchisi – liderning ahamiyati katta. Jamoani muvaffaqiyatli boshqarishda liderning vazifalari, xatti-harakati va yetakchilik sifatlarini tahlil qiling.
34.	Ishlarni rejalashtirish samaradorlikni oshirishga qanchalik yordam beradi? Ishlarni qanday tartibda rejalashtirgan foydaliroq? Xotiradami yoki qogʻozga tushirilganimi?
35.	Gen yaʼni tugʻma qobiliyatlar tabiatda eng kuchli iqtidor sohiblarini yaratadi. Siz ushbu fikrga qanchalik qoʻshilasiz? Masalan, rahbarlik yoki liderlik qobiliyatlari tugʻma boʻlishi mumkinimi?
36.	Siz oldingizga qoʻygan maqsadingizga erishishda namuna boʻlishi mumkin boʻlgan zamonamizning eng muvaffaqiyatli kishilari faoliyatidan misollar keltiring.
37.	Yuksak maʼnaviyatli, qatʼiy hayotiy pozitsiya, keng dunyoqarashga ega boʻlgan fidoyi va vatanparvar yoshlarni qanday tarbiyalash mumkin?
38.	Huquqshunoslik sohasini tanlaganlardan yuksak maʼnaviy fazilatlarni egallash talab etiladi. Sizningcha, ana shu yuksak fazilatlar deganda nimalar tushuniladi?
39.	“Soʻzamollik” va “notiqlik”ning oʻxshash va farqli jihatlarini izohlab bering. Ushbu koʻnikmalarni qanday rivojlantirish mumkin?
40.	Ijtimoiy tarmoqlarning hayotingizdagi oʻrni qanday? Siz ulardan qanday maqsadlarda foydalanasiz?

41.	Fuqarolarda ekologik madaniyatni shakllantirish uchun nimalar qilish lozim deb hisoblaysiz?
42.	Huquqshunosning muomala madaniyati va uning etiket jihatdan barkamol boʻlishi lozimligi yuzasidan fikrlaringizni yoritib bering.
43.	Korrupsiya va uning jamiyat rivojiga boʻlgan salbiy jihatlari haqida oʻz fikr va mulohazalaringizni bayon qiling. Korrupsiyaga toqatsizlik deganda nimani tushunasiz?
44.	Siz motivatsiyani qanday tushunasiz va uni kimlardan yoki nimalardan olasiz?
45.	Yoshlarni yot gʻoyalar taʼsiridan himoya qilish uchun nimalar qilish lozim deb hisoblaysiz?
46.	Fuqarolik jamiyatini rivojlanishida salohiyatli va malakali huquqshunosning roli haqida fikr yuriting.
47.	Gender tenglik deganda nima tushunasiz. Yangi Oʻzbekistonda gender tengligini taʼminlash borasida qanday amaliy islohotlar amalga oshirilmoqda?
48.	Prokrastinatsiya yaʼni biror ishni bajarishni dangasalik natijasida yoki sababsiz kechiktirish bilan bogʻliq muammolarga duch kelganmisiz? Punctuallik, yaʼni har bir ishni oʻz vaqtida bajarish koʻnikmasini qay darada oʻzlashtirgansiz?
49.	Davlat xizmatlari markazlarining asosiy vazifalari va “Fuqarolar emas, hujjatlar harakatlanadi” tamoyilining asosiy mazmunini yoritib bering.
50.	Yoshlarning maʼnaviy kamol topishiga salbiy taʼsir etuvchi omillar yuzasidan fikr va mulohazalaringizni bildiring. Kitobxonlikni targʻib qilish orqali bu muammolarga yechim topish mumkinmi?
51.	Bugungi kunda inson vaqtini oʻgʻirlaydigan qanday vositalar yaʼni xronofaglarni bilasiz va ulardan qay tarzda oqilona foydalanish mumkin deb oʻylaysiz?
52.	Sizningcha, qanday omillar shaxsda kreativlikni rivojlantirishga toʻsqinlik qiladi?
53.	Huquqshunosning professional faoliyatida shaxsiy fazilatlarining roli va ahamiyati qanday?
54.	Shaxsiy rivojlanish rejasini tuzishda shaxs oʻzini oʻzi real baholashi qanchalar muhim? Fikringizni hayotiy misollar bilan asoslang.
55.	Huquqshunos oʻz oldiga qoʻyishi mumkin boʻlgan biror yirik maqsad misolida unga erishish uchun kichik va oʻrta muddatlarda amalga oshiriladigan ishlarni aytib bera olasizmi?
56.	Shaxsiy rivojlanish rejasini tuzishda shaxs oʻzini oʻzi real baholashi qanchalar muhim? Fikringizni hayotiy misollar bilan asoslang.

57.	Huquqshunos faoliyatida shaxsiy rivojlanishning aniq rejasiga ega bo ^l ish unga qanday imkoniyatlar yaratadi, deb hisoblaysiz?
58.	Huquqshunos nutqining ta ^l sirchanligi qanday omillarga bog ^l iq?
59.	Kishilarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalashda kitobning ahamiyati nimada deb bilasiz?
60.	Sizningcha, huquqshunos nutqi boshqa kasb egalari nutqidan qaysi muhim sifatlari bilan ajralib turishi lozim?
61.	Aristotel: "Kishining go ^z alligi libosida emas, balki tilida" degan ekan. Savol: Buyuk faylasufning bu fikrini qanday izohlash – sharhlash mumkin?
62.	Omnia oldiga chiqib nutq so ^z lash huquqshunoslardan juda ko ^p sifatlarni, fazilatlarni talab qiladi. Savol: Ularning ayrimlarini kengroq izohlab bera olasizmi?
63.	Davlat ayblovchisi – prokurorning suddagi nutqi qanday me ^q yorlar asosida tuzilishi kerak?
64.	Advokat nutqini samarali, sud qaroriga o ^z ta ^l sirini o ^{tk} aza oladigan darajada bo ^l ishini ta ^l minlaydigan qanday muhim omillarni keltira olasiz?
65.	Uzluksiz ma ^l naviy tarbiya – milliy yuksalish kafolati bo ^l la oladimi?
66.	Mantiqiy fikrlashni shakllantiruvchi omillarga nimalar kiradi?
67.	Mantiqiy fikrlashning asosiy talablarini tushuntiring.
68.	Huquqshunos faoliyatida tafakkur qonunlarining ahamiyati nimalar bilan izohlanadi?
69.	Yurist mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirib borishi bilan qanday ko ^l nikmalarga ega bo ^l adi?
70.	Nima uchun yuristlar o ^z ida tanqidiy fikrlash ko ^l nikmalarini rivojlantirishi kerak?
71.	Nima uchun to ^g ri qaror qabul qilish ko ^l nikmalarini rivojlantirish kerak, yurist faoliyatida to ^g ri qaror qabul qilish ko ^l nikmalarining o'rnini qanday?
72.	Siz qarorlarni qanday qabul qilasiz? O ^z ingizning tajribangizdan kelib chiqib misollar keltiring.
73.	Jamoadi ishni tashkil etishda liderning rolini tushuntiring.
74.	Rahbar va lider tushunchalari o ^z rtasidagi mushtarak va farqli jihatlar bormi?

75.	Jamoa ishining afzalliklari. Jamoa ishi muvaffaqiyatining asosiy omillarini sanang.
76.	Huquqshunoslar jamoasi ishini to'g'ri tashkil etishlari uchun nimalarga e'tibor qaratishlari lozim?
77.	Axloq va huquq o'rtasida qanday o'xshash va farqli tomonlar mavjud?
78.	Yurist kasb etikasining eng muhim xususiyatlarini yoritib bering.
79.	Axloqiy sifatlarning shaxs takomili, uning hayot yo'lidagi ijobiy ta'siri nimalarda namoyon bo'lishi xususida hayotiy misollar yordamida mulohaza yuriting.
80.	Mutaxassisning mehnat faoliyati, kasbiy yutuqlarida unga qanday axloqiy sifatlarni yordam beradi?
81.	“Isbotlanmagan ayb – isbotlangan aybsizlikka teng” degan qoidani tushuntirib bering?
82.	Manfaatlar to'qnashuvi deganda nimani tushunasiz? Yuristning manfaatlar to'qnashuvini oldini olishda o'rni qanday?
83.	Shaxs ma'naviyatini shakllantirishda ta'limning rolini yoritib bering.
84.	Shaxs ma'naviyatini rivojlantirishda ma'naviy qadriyatarning o'rni qanday?
85.	Odamni shunchaki eshitish bilan astoydil tinglash o'rtasida qanday farq bor? Qay biri foydaliroq ekanini misollar bilan izohlang.
86.	Siz o'zingizni jamoada ishlay oladigan odam deb hisoblaysizmi? Javobingizni hayotiy misollar bilan asoslang.
87.	Nima uchun ish beruvchilar sizning nizoni hal qila olish ko'nikmangiz bor-yoqligiga katta e'tibor qaratishadi, deb o'ylaysiz?
88.	Oldinga qo'yilgan maqsadga to'la erishish uchun shaxsdan nimalar talab qilinadi?
89.	Kuchli tazyiq yoxud bosim ostida qaror qabul qilishingizga to'g'ri kelganida, vaziyatdan qanday chiqar edingiz?
90.	Muzokaralar olib borish ko'nikmasini qanday shakllantirish mumkin?
91.	Kommunikativ ko'nikmalarni rivojlantirishning asosiy usullari nimalar bo'lishi mumkin?
92.	Odil sudlov qaysi axloqiy va huquqiy asoslarga tayanishi lozim?

93.	Sud jarayonining axloqiy xususiyatini taʼminlashda sudyaning roli nimalardan iborat boʻladi?
94.	Sud muzokarasi ishtirokchilariga boʻlgan umumiy axloqiy talablar haqida gapirib bering.
95.	Shaxs va millatning maʼnaviy kamoloti oʻzaro bogʻliqmi?
96.	Sizningcha, huquqshunos imijining zamonaviyligi nimalarda namoyon boʻladi?
97.	Zamonaviy yurist imijini shakllantirish bilan oʻz-oʻzini rivojlantirish oʻrtasida qanday aloqa mavjud, - deb oʻylaysiz?
98.	Huquqiy munosabatlarda, huquqshunosning kundalik faoliyatida etiket qanday namoyon boʻlishi lozim?
99.	Ijobiy imij yaratish orqali qanday masalalar hal qilinadi?
100.	Muayyan imijni shakllantirishning asosiy maqsadi nima? Yurist imijini shakllantirishning oʻziga xos jihatlarini yoriting.

**Boshqarma boshligʻi birinchi
oʻrinbosari**

A. Shayjigitov